

Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut
inatsisartut@ina.alla.gl

Angallannermut pigisanillu nalilinnut suliassa qarfiup tiguneqarnissaanut nassuiaasiorneq pillugu § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut 2021-132-mut akissut

11-07-2024
Suliaq nr.: 2024 - 12776
ID nr. 93040042

Asasara Kuno Fencker

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu angallannermut pigisanullu nalilinnut inatsisit tiguneqarnissaat pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaate qarputit. Apeqqutitit uannit akineqartussatut innersuunneqarput. Apeqqutitit matuma kinguliani ataasiakkaarlugit allanneqarput, akissummillu malitseqarlutik.

Pigisanut nalilinnut inatsisit tiguneqarnissaannut nassuiaammut tunngatillugu akissuteqarnissamut Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik ilassuteqartinneqarpoq.

Apeqqut 1: Aalajangiiffigisassatut siunnersuummut, UKA2022/60, tunngatillugu naalagaaffimmu attaveqarsimanermut killiffimmik Naalakkersuisut paasissutissiinnaappat?

Akissut: Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisutut siulima Angallannermut Ministeri 5. januaari 2023-mi allaffigaa, angallannermut suliassa qarfiup tiguneqarnissaanut tunngavissat tamaasa pillugit nalunaarusioqqullugu qinnuigalugu. Nassuiaatip 2024-mi qaammatit pingasukkaat pingajuanni naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqartoq Angallannermut Ministere qarfiup 1. juuli 2024-mi ilisimatitsissutigaa.

Pigisanut nalilinnut inatsisinut tunngatillugu Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik imaattumik ilisimatitsissuteqarpoq:

"Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik 2023-mi upernaakkut pigisanut nalilinnut inatsisinik tigusinissamut tunngavissat pillugit nassuiaammut ilassuteqartoqarnissaa pillugu Inatsisinik Atortitsinermut Ministere qarfirmut saaffiginnissuteqarpoq. Inatsisinik Atortitsinermut Ministere qarfiup nassuiaammut ilassutissani inaarutaasoq 17. Juuni 2024-mi nassiuppaa."

Apeqqut 2: Aalajangiisoqarnerata kingunerisaanik suleriarnert suut ingerlanneqarsimappat, kiisalu maannamut killiffik sunaava?

Akissut: Angallannermi suliassaqarfimmut tunngatillugu siulima angallannermik suliassaqarfiup tiguneqarnissaanut tunngavissat pillugit nassuiaasiortoqarnissaanut uku ilaatinneqarnissaat qinnutigaa:

- Angallannermi suliassaqarfimmi suliassaqarfiit suliassallu
- Suliassaqarfiup tiguneqarnissaanut inatsisitigut, allaffissornikkut oqartussaaffeqarnermullu piumasaqaatit sukumiisumik allaaserineqarneri
- Suliassaqarfimmi suliassat Danmarkimi suliatus qaffasissuseqarnissaannik, aammalu kalaallit atugaannut naleqqussarneqarnissaannik iluarsiinissamut suliassat takussutissiorneri
- Pissutsit allat, tunniussinissarpiaamut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussanit eqqumaffigineqartussat takussutissiorneri.

Nassuiaasiortermit atatillugu Naalakkersuisoqarfimmiit Assartuussinermut Ministereqarfik ingerlaavartumik oqaloqatigineqarpoq. Oqaloqatiginninneq pingaartumik paasisutissat suut, angallannermi suliassaqarfimmik tigusineri kingunerisassanik nalliiinissamut paasisutissiiviusumik tunngavissaqarnissamut pisariaqartinneqartut pillugit oqallinnermut tunngasimavoq. Naalakkersuisoqarfimmiit missingiut, taamaallaat suliassanik, maanna Angallannermit Aqutsisoqarfimmit ingerlanneqartunik aallaaveqartoq tiguneqarpoq. Naalakkersuisoqarfik akissuteqarpoq, tassani tigusinissamut tunngavissat piviusorsiorlumik takutinneqanngitsut. Taamaattumik nassuiaatip iluarsaanneqarnissaa Naalakkersuisoqarfimmit qinnutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut apeqqut taanna Assartuussinermut Ministerip ataatsimeeqatigisarnerini saqqummiuppara.

Pigisanut nalilinnut inatsisinut tunngatillugu Inuussutissarsiornermut, Niuernermit, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik imatut ilisimatitsissuteqarpoq:

”Nassuiaasiortoqarnissaata Inatsisartuni aalajangiunneqarnerata kingunitsiannuaq Inuussutissarsiornermut, Niuernermit, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup (taamani Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermit Niuernerimullu Naalakkersuisoqarfiusup) pigisanut nalilinnut inatsisit pillugit nassuiaasiornissamut suliassat aallartippai. Eqqartuussissuserisoqarfik Kirk Larsen & Ascanius Greenland nassuiaasiortussatut aammalu inatsisilerinikkut suleqatissatut sulilersinneqarpoq. 2023-mi septembarimi nassuiaammut missingiut siulleq piareerpoq, taannali danskit oqartussaasuisa ilassutaanik ilaqanngilaq. Inatsisinik Atortitsinermit Ministereqarfik ilassuteqaqqullugu ingerlaavartumik nukingisaarneqaqattaarpoq. Taanna 17. Juuni 2024-mi tiguneqarpoq, qaammatinilu tulliuttuni nassuiaammut ilanngunneqarluni suliarineqartussanngorluni. Nassuiaatip agguustip qaammataani Naalakkersuisunut akuerisassanngorlugu nassiunneqarsinnaalernissaa naatsorsuutigineqarpoq, tamatumalu kingorna uninngatinneqarani Inatsisartunut nassiunneqassalluni.”

Apeqput 3: Angallannermit pigisanillu nalilinnut tunngatillugu inatsisiliornerup tinguneqarnissaannut piumasaqaataasut tamakkiisumik

nalunaarusiorneqarnerisa naammassineqarnissaat qaqugumut naatsorsuutigineqarpa?

Akissut: Angallannermi suliassaqarfimmut tunngatillugu Assartuussinermut Ministereqarfik nassuiaasiussaaq, tassannaanniillu ilisimatitsissutigineqarpoq, nassuiaatip 2024-mi qaammatit pingasukkaat pingajuanni piareernissaa naatsorsuutigineqartoq.

Pigisanut nalilinnut inatsisinut tunngatillugu Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik imaattumik ilisimatitsissuteqarpoq:

"Pigisanut nalilinnut inatsisinik tigusinissamut tunngavissat pillugit nassuiaatip 2024-mi aggustimi piareernissaat naatsorsuutigineqarpoq."

Apeqqu 4: Suliami uani aporfiusimasut kinguaattoorutaasimasullu suut, ilaatigut, maluginiarneqarsimasut taaneqarsinnaappat?

Akissut: Angallannermi suliassaqarfimmik tigusinissaaq pillugu nassuiaammut tunngatillugu nassuiaatip eqqortumik killilerneqarnissaa ajornartorsiutaavoq, tassani Angallannermut Ministereqarfiup suliassat, maanna Assartuussinermut Ministereqarfiup ataani suiarineqartut aallaavigisimmagut. Taamaalilluni suliassat naalagaaffimmi oqartussaasunit allanit suiarineqartussat, kiisalu suliassat maannarpiaq ingerlanneqanngitsut pillugit paasissutissat amigaatigineqarput.

Pigisanut nalilinnut inatsisinut tunngatillugu Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik imaattumik ilisimatitsissuteqarpoq:

"Pigisanut nalilinnut inatsisit pillugit nassuiaasiornermi kinguaattoorfiit annerit Inatsisinik Atortitsinermut ilassutissaata, ukioq ataaseq sinnerlugu suliarineqarsimasup tunniunneqarnerata kingusinneranut attuumassuteqarput. Nassuiaat Inatsisinik Atortitsinermut Ministereqarfik ilassuteqartingikkaluarlugu naammassineqarsinnaasimagaluarpoq, kisiannili tassani pigisanut nalilinnut inatsit pillugu paasissutissat pingaarnert amigaataasussaapput. Tassunga ilanngullugit pigisanut nalilinnut inatsimmik, ingerlatsinermut aningaasartuutunik, ullumikkut suliassaqarfimmut attuumassutilinnik aammalu Kalaallit Nunaannut tunngasunik tigusinermut aningaasartuutitut missingiutit taaneqartut, kiisalu oqartussaasunut pisortallu sullissiviinut, pigisanut nalilinnut inatsisinik suliassaqarfik tunngavigalugu suliaqartunut takussutissiaq taaneqarsinnaapput. Tassalu nassuiaammi suliassaqarfimmi suliassat qitiusut arlallit amigaataasussaapput, taamaattumillu Inatsisinik

*Atortitsinermut Ministereqarfiup ilassuteqarnissaata utaqqineqarnissaa
naleqqunnerpaassasoq naliliisoqarpoq.”*

Neriuppunga qulaani allaqqasuni apeqquteqaatitit akineqartut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Hans Peter Poulsen